

Bydgoszcz, 28 października 2014 r.

**Pan
Michał Zaleski
Prezydent Miasta Torunia
Urząd Miasta Torunia
ul. Wały Gen. Sikorskiego 8
87-100 Toruń**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.) w Gminie Miasta Toruń, ul. Wały Gen. Sikorskiego 8, 87-100 Toruń (zwaną dalej: Gminą), w dniach od 4 sierpnia do 10 września 2014 r. przeprowadzona została kontrola prawidłowości przez Radosława Tyburczy – Kierownika Oddziału Kontroli Finansowej, Lucynę Ludwikowską – starszego inspektora, Pawła Rucińskiego – starszego inspektora oraz Karolinę Fuhrmann – inspektora, na podstawie upoważnień odpowiednio o numerach 413/2014, 414/2014, 415/2014 i 416/2014, w zakresie:

- 1) Przedmiot kontroli: realizacja zadań z zakresu administracji rządowej w zakresie:
 - a) sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej,
 - b) wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody:
 - kontrola wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody pod względem zgodności z przeznaczeniem,
 - ustalenie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody,
 - kontrola sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,
 - c) pobierania i rozliczania dochodów budżetowych:
 - kontrola pobranych i przekazanych dochodów budżetowych,
 - kontrola terminowości przekazywania dochodów budżetowych,
 - kontrola windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa,
 - kontrola sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.
- 2) Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowana działalność oceniona została pozytywnie z nieprawidłowościami, na podstawie następujących ustaleń:

1. W zakresie sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej.

Gmina prawidłowo sporządziła plan finansowy na 2013 r. w zakresie wydatków z dotacji oraz dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, zgodnie z zapisem art. 237 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. W zakresie wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody.

2.1. W zakresie wykorzystania dotacji pod względem zgodności z jej przeznaczeniem.

Gmina wykorzystwała w 2013 r. dotacje celowe otrzymane z budżetu Wojewody na realizację zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 40.982.590,05 zł, tj. 98,87 % z ogólnej kwoty dotacji otrzymanych.

Zadania finansowane ze środków z dotacji celowych ujętych w rozdziale 01095 i 75011 realizowane były przez Urząd Miasta Torunia (zwany dalej: Urzędem), w rozdziałach: 85195, 85212, 85213 i 85295 przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu (zwany dalej: MOPR), w rozdziale 85203 przez jednostki zewnętrzne, którym Gmina Miasta Toruń powierzyła realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej: Fundacja im. Brata Alberta, Caritas Diecezji Toruńskiej, Toruńskie Stowarzyszenie „Współpraca”, Katolickie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Diecezji Toruńskiej im. Wandy Szuman oraz w rozdziale 85228 przez RC Fundacja Konsulting i Rehabilitacji w Toruniu.

Skontrolowano, na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, wydatki z dotacji celowych poniesione w II kwartale 2013 r. na łączną kwotę 10.761.444,27 zł tj. 26,3 % z ogólnej kwoty dotacji wydatkowanych w okresie objętym kontrolą w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 010 – *Rolnictwo i łowiectwo*, rozdział 01095 – *Pozostała działalność*.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 16.972,81 zł na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U. Nr 52, poz. 379 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w pełnej wysokości, z tego: producentom rolnym z tytułu zwrotu części podatku akcyzowego wypłacono 16.640,01 zł, natomiast na pokrycie kosztów ustalania i wypłacania ww. zwrotu wydatkowano 332,80 zł, tj. kwotę równą 2 % łącznej kwoty dotacji wypłaconych przez Gminę.

Skontrolowano wydatki z dotacji w łącznej wysokości 11.569,64 zł przeznaczone na zwrot producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej oraz na koszty związane z ustalaniem i wypłatą zwrotu ww. podatku. Szczegółową kontrolą objęto wszystkich producentów rolnych, którym dokonano zwrotu tego podatku na łączną kwotę 11.342,78 zł.

W toku kontroli stwierdzono nadmierne pobranie dotacji za 2013 r. w łącznej wysokości 37,58 zł. Zawyżenie wydatków z dotacji o ww. kwotę nastąpiło na skutek uwzględnienia, w złożonych przez producenta rolnego wnioskach o zwrot ww. podatku, nieprawidłowej ilości posiadanych użytków rolnych, tj. 10,80 ha (wg danych z rejestru gruntów i umowy dzierżawy winno być 10,34 ha). W związku z tym nieprawidłowo został wyliczony roczny limit zwrotu tego podatku w wysokości 882,36 zł (winno być 844,78 zł). Nadmierne wypłacona kwota dotacji ujęta została w decyzjach Prezydenta Miasta Torunia nr WŚiZ.3153.5.2013.AG z dnia 26.02.2013 r. i nr WŚiZ.3153.14.2013.AG z dnia 19.09.2013 r.

Zgodnie z art. 169 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zwrotowi do budżetu państwa podlega ta część dotacji, która została pobrana w nadmiernej wysokości. W trakcie kontroli Gmina dokonała zwrotu dotacji pobranej w nadmiernej wysokości wraz z naliczonymi odsetkami, tj. w łącznej kwocie 40,74 zł (dowód wpłaty z dnia 08.09.2014 r.).

- dział 750 – *Administracja publiczna*, rozdział 75011 – *Urzędy wojewódzkie*.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 1.081.819,00 zł na zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez samorząd gminny, które określono m.in. w ustawach: z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.), z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (t.j. Dz.U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993 ze zm.) oraz z dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (t.j. Dz.U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264 ze zm.), została wydatkowana przez Gminę w pełnej wysokości.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 290.670,00 zł, które przeznaczono na finansowanie zadań związanych m.in. z ewidencją ludności, wydawaniem dowodów osobistych, funkcjonowaniem urzędu stanu cywilnego.

- dział 851 – *Ochrona zdrowia*, rozdział 85195 – *Pozostała działalność*.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 75.933,00 zł na realizację zadań określonych w art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz.1027 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w pełnej wysokości.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 24.796,00 zł przeznaczone na sfinansowanie kosztów wydawania przez gminę decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniający kryterium dochodowe i przeprowadzenia rodzinnych wywiadów środowiskowych.

- dział 852 – *Pomoc społeczna*, rozdział 85203 – *Ośrodki wsparcia*.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 2.274.470,00 zł na realizację zadań określonych w art. 51 ust. 1 oraz art. 51a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.), została wydatkowana przez Gminę w pełnej wysokości.

Skontrolowano dotację w wysokości 486.073,41 zł, która przeznaczona została na pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi w formie pobytu w Środowiskowych Domach Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi. Sprawdzono wydatki z przekazanych dotacji, które wykonane zostały przez zewnętrzne jednostki: Fundacja im. Brata Alberta w kwocie 131.421,17 zł, Caritas Diecezji Toruńskiej w kwocie 73.658,78 zł, Toruńskie Stowarzyszenie „Współpraca” w kwocie 148.837,83 zł oraz Katolickie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Diecezji Toruńskiej im. Wandy Szuman w wysokości 132.155,63 zł.

- dział 852 – *Pomoc społeczna*, rozdział 85212 – *Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego*.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 36.973.269,00 zł na realizację zadań określonych w ustawach: z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.), z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 1456 ze zm.) oraz z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 1228 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 36.525.127,24 zł.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 9.626.739,02 zł przeznaczone na wypłaty świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego od wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych oraz na koszty obsługi, o których mowa w art. 33 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz w art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

- dział 852 – *Pomoc społeczna*, rozdział 85213 – *Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej*.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 180.000,00 zł przeznaczona na składki z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego opłacane z budżetu państwa za osoby wymienione w art. 86 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.), została wydatkowana przez Gminę w całości.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 53.679,60 zł przeznaczone na opłacenie składek zdrowotnych do ZUS.

- dział 852 – *Pomoc społeczna*, rozdział 85219 – *Ośrodki Pomocy Społecznej*.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 6.342,00 zł na realizację zadań określonych w art. 18 ust. 1 pkt 9 oraz ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,

została wydatkowana przez Gminę w pełnej wysokości, z tego: na wypłacone wynagrodzenie za sprawowanie opieki wydatkowano kwotę 6.250,00 zł, natomiast na pokrycie kosztów ustalania i wypłaty ww. wynagrodzenia wydatkowano 92,00 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 1,5 % łącznej kwoty dotacji wypłaconych przez Gminę.

Kontrolą objęto wydatki z ww. dotacji na kwotę 3.298,00 zł.

- dział 852 – *Pomoc społeczna*, rozdział 85228 – *Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze*.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 62.800,00 zł na realizację zadań określonych w art. 18 ust. 1 pkt 3 i art. 50 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. Nr 189, poz. 1598 ze zm.) oraz art. 9 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tj. Dz.U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375 ze zm.), została wydatkowana przez Gminę w kwocie 57.408,00 zł.

Kontrolą objęte zostały wydatki z ww. dotacji w wysokości 16.618,60 zł, które zostały wykonane przez zewnętrzną jednostkę - RC Fundacja Konsultingu i Rehabilitacji w Toruniu.

- dział 852 – *Pomoc społeczna*, rozdział 85295 – *Pozostała działalność*.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 776.312,00 zł na realizację zadań określonych w art. 24 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz obowiązującym w okresie poddanym szczegółowej kontroli rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 26 marca 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego (Dz.U. z 2013 r. poz. 413) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 764.518,00 zł.

Kontrolą objęte zostały wydatki z dotacji w wysokości 248.000,00 zł na wypłatę pomocy w ramach ww. programu oraz na koszty obsługi, o których mowa w art. 33 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Skontrolowane dotacje w rozdziałach: 01095, 75011, 85195, 85203, 85212, 85213, 85219, 85228 i 85295 zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Jednocześnie stwierdzono nadmierne pobranie dotacji celowej w rozdziale 01095 w wysokości 37,58 zł.

2.2. W zakresie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody.

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji księgowej, tj. ksiąg rachunkowych i dowodów księgowych stwierdzono, że w badanym okresie z otrzymanej przez Gminę dotacji w kwocie 41.447.917,81 zł wydatkowano kwotę 40.982.590,05 zł.

Stopień wykorzystania dotacji w stosunku do zrealizowanych zadań z zakresu administracji rządowej sfinansowanych dotacjami celowymi wyniósł 98,87 %.

Niewykorzystane środki z dotacji w łącznej kwocie 465.327,76 zł zostały odprowadzone na rachunek dysponenta przekazującego dotację w terminie określonym w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2.3. W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

W toku kontroli stwierdzono, że sprawozdanie Rb-50 za IV kwartał 2013 r. zostało sporządzone zgodnie z danymi zawartymi w urządzeniach księgowych.

3. W zakresie pobierania i rozliczania dochodów budżetowych.

3.1. W zakresie pobranych i przekazanych dochodów budżetowych.

Gmina Miasta Toruń wykonała w 2013 r. dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 22.619.761,16 zł, co stanowiło 135,8 % planu określonego do realizacji przez Wojewodę (16.660.700,00 zł). Pobrane dochody wyniosły w rozdziale: 70005 – 21.200.051,38 zł, 71015 – 16.859,79 zł, 75011 –

27.136,63 zł, 75411 – 88.452,37 zł, 85203 – 31.587,80 zł, 85212 – 1.249.304,62 zł oraz 85228 – 6.368,57 zł.

Na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazano kwotę 16.895.934,15 zł. Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego, na podstawie m.in. ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (t.j. Dz.U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 ze zm.) wyniosły łącznie 5.715.231,52 zł.

Skontrolowano na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, dochody budżetowe (należne, wykonane i przekazane) w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 750 – *Administracja publiczna*, rozdział 75011 – *Urzędy wojewódzkie*, § 0690 – *Wpływy z różnych opłat*.

Wykonane dochody budżetu państwa w wysokości 27.136,63 zł stanowiły opłaty za udostępnienie danych osobowych ze zbiorów meldunkowych, pobrane na podstawie art. 44h ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych.

Szczegółową kontrolą objęto wszystkie pobrane oraz przekazane dochody budżetowe. Stwierdzono, iż 9 opłat za udostępnienie danych osobowych ze zbiorów meldunkowych na łączną kwotę 279,00 zł zostało mylnie wpłacone na rachunek bankowy Gminy, na którym pobierano opłaty skarbowe. W ośmiu przypadkach ww. wpłaty zostały w tym samym roku przekazane na właściwe konto i odprowadzone na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej. W jednym przypadku kwota w wysokości 31,00 zł nie została przekazana na właściwe konto, a tym samym nie została uznana jako zrealizowane dochody budżetowe za 2013 r. Stosownego przekazania ww. kwoty na właściwe konto bankowe dokonano w toku trwania kontroli.

Ponadto szczegółową weryfikacją objęto złożone wnioski o odpłatne udostępnienie danych osobowych i informacje udzielone w ww. zakresie w Wydziale Spraw Administracyjnych. Nieprawidłowości w tym zakresie nie wykazano.

- dział 852 – *Pomoc społeczna*, rozdział 85203 – *Ośrodki wsparcia*, § 0830 – *Wpływy z usług*.

Wykonane dochody budżetu państwa w wysokości 31.587,80 zł stanowiły opłaty za pobyt w Środowiskowych Domach Samopomocy pobrane na podstawie art. 51b ust. 1 i 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Szczegółową kontrolą objęto pobrane przez zewnętrzne jednostki i przekazane za pośrednictwem Gminy za I półrocze 2013 r. dochody w kwocie 14.850,54 zł.

Stwierdzono, iż Gmina nie dokonała potrącenia dochodów w wysokości 742,53 zł, należnych jej na mocy art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, tj. 5 % dochodów zrealizowanych w ww. rozdziale, zawyżając tym samym dochody przekazane do budżetu państwa o ww. kwotę.

- dział 852 – *Pomoc społeczna*, rozdział 85212 – *Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego*, § 0920 – *Pozostałe odsetki*, § 0970 – *Wpływy z różnych dochodów*, § 0980 – *Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego*.

Wykonane dochody budżetowe stanowiły pobrane, na podstawie art. 27 i 28 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wpłaty dokonane przez organ egzekucyjny z tytułu: zwrotów świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego w wysokości 914.064,80 zł, zwrotów wypłaconych w latach wcześniejszych zaliczek alimentacyjnych w kwocie 121.846,29 zł oraz odsetek w kwocie 211.536,73 zł.

Szczegółową kontrolą objęto pobrane oraz przekazane dochody budżetowe za I półrocze 2013 r. w kwocie 643.857,65 zł.

W toku kontroli stwierdzono, iż ogólna kwota dochodów wykonanych, w okresie objętym szczegółową kontrolą, z ww. tytułu została zawyżona o 450,80 zł, w związku

z nieprawidłowym ujęciem w § 0970 wpływów dotyczących zwrotów nienależnie pobranych zasiłków z 2012 r. Zwroty świadczeń społecznych z lat poprzednich nie stanowią dochodów z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej w danym roku i nie powinny być ujęte w wykonanych dochodach budżetu państwa.

Ponadto Gmina nie wykazała w ogólnej kwocie wykonanych dochodów kwoty w wysokości 7.158,49 zł, która w wyniku egzekucji administracyjnej została wpłacona w dniu 09.05.2013 r. na rachunek bankowy MOPR tytułem spłaty zadłużenia dłużnika alimentacyjnego (Kłodowski Marcin). Wpłacona przez organ egzekucyjny ww. kwota dochodów nie została rozliczona do dnia rozpoczęcia kontroli. Z wyjaśnień Kierownika Zespołu Realizacji Świadczeń i Windykacji wynika, iż sytuacja ta związana jest z problemem dotyczącym programu komputerowego za pomocą, którego księgowane są wpłaty dłużników alimentacyjnych.

Stwierdzono, iż w okresie objętym szczegółową kontrolą Gmina uzyskała dochody w wysokości 1.856,80 zł z tytułu zwrotu kosztów upomnień wysłanych do dłużników alimentacyjnych, zaliczając ww. wpływy do dochodów własnych Gminy. W związku z tym nie odprowadziła na dochody budżetu państwa 95 % wpływów uzyskanych z tego tytułu, tj. kwoty 1.763,95 zł. Powodem powyższego postępowania było finansowanie kosztów wysłanych do dłużników alimentacyjnych upomnień ze środków własnych Gminy, zamiast z dotacji celowej.

Wpływy z tytułu zwrotu kosztów upomnień pobrane w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, powinny być odprowadzane na dochody budżetu państwa w trybie i terminach określonych w art. 255 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, po pomniejszeniu ich o odpowiednie dochody przysługujące jednostce samorządu terytorialnego na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Zgodnie z art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 168), nieprzekazanie w terminie do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa lub jednostce samorządu terytorialnego, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Z uwagi na art. 26 przywołanej powyżej ustawy, nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie określone w art. 6 pkt 1 tej ustawy.

- dział 852 – *Pomoc społeczna*, rozdział 85228 – *Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze*, § 0830 – *Wpływy z usług*.

Wykonane dochody budżetu państwa w wysokości 6.368,57 zł stanowiły opłaty za specjalistyczne usługi opiekuńcze pobrane na podstawie art. 50 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz § 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Szczegółową kontrolą objęto wykonane oraz przekazane dochody za I półrocze 2013 r. w kwocie 2.746,91 zł.

Stwierdzono, iż Gmina nie dokonała potrącenia dochodów w wysokości 137,35 zł, należnych jej na mocy art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, tj. 5 % dochodów zrealizowanych w ww. rozdziale klasyfikacji budżetowej, zawiązując tym samym dochody przekazane do budżetu państwa o ww. kwotę.

3.2. W zakresie terminowości przekazywania dochodów budżetowych.

Sprawdzono terminowość przekazywania wszystkich dochodów budżetowych pobranych w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w rozdziałach: 75011, 85203, 85212 i 85228 za I półrocze 2013 r. na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej w łącznej wysokości 668.572,83 zł.

Na podstawie skontrolowanych dowodów księgowych oraz zapisów w ewidencji księgowej stwierdzono, przypadki przekazania pobranych dochodów należnych budżetowi

państwa niezgodnie z terminami określonymi w art. 255 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Dochody, które nie zostały przekazane w wymaganych terminach wyniosły łącznie 3.966,19 zł, tj. 0,6% ogólnej kwoty dochodów przekazanych za I półrocze 2013 r. i dotyczyły rozdziału 85203.

Zgodnie z art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych nieprzekazanie w terminie do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa lub jednostce samorządu terytorialnego, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Wykazano, iż dochody budżetowe z rozdziału 85203, pobrane przez 2 jednostki zewnętrzne, którym jednostka samorządu terytorialnego powierzyła realizację zadań z zakresu administracji rządowej (Caritas Diecezji Toruńskiej oraz Katolickie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Diecezji Toruńskiej im. Wandy Szuman) zostały w kilku przypadkach wpłacone na rachunek podstawowy Gminy z opóźnieniem, które skutkowało odprowadzeniem przez Gminę tych dochodów na rachunek K-PUW z naruszeniem przepisów prawa, tj. art. 255 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

3.3. W zakresie windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa.

Sprawdzono windykację zaległych należności z tytułu dochodów budżetowych z rozdziału 85203 i 85212, prowadzoną w okresie objętym kontrolą oraz w odniesieniu do stanu tych zaległości na dzień 31.12.2013 r. Należności wymagalne z tytułu dochodów budżetowych, według stanu na dzień 31.12.2013 r., wynosiły - wg sprawozdania Rb-27ZZ ogółem 56.298.068,24 zł i dotyczyły zaległości z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz odsetek. Należności wymagalne z tytułu odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze nie były wykazane. W porównaniu do stanu wykazanego w sprawozdaniu Rb-27ZZ za 2012 r. na dzień 31.12.2012 r. ww. zaległości wzrosły o 4.102.562,19 zł, tj. o 7,8 %.

Na podstawie sprawdzonej dokumentacji losowo wybranych 40 dłużników alimentacyjnych stwierdzono, że MOPR prowadził, z wyjątkiem poniżej opisanego przypadku, czynności współdziałające w wyegzekwowaniu należności budżetowych, określone w ustawie z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej i w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Na podstawie sprawdzonej dokumentacji losowo wybranych 122 dłużników alimentacyjnych stwierdzono, że tytuły wykonawcze na należności z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, po zakończonym okresie świadczeniowym 2012/2013:

- w stosunku do 43 dłużników alimentacyjnych nie były wysłane do organu egzekucyjnego do dnia rozpoczęcia kontroli, tj. po 10 miesiącach od zakończenia ww. okresu świadczeniowego na łączną kwotę 256.668,90 zł oraz odsetki,
- w stosunku do 6 dłużników alimentacyjnych były wysłane do organu egzekucyjnego ze znacznym opóźnieniem, tj. po upływie 3-7 miesięcy licząc od terminu uprawomocnienia się wydanych decyzji administracyjnych na łączną kwotę 21.049,76 zł oraz odsetki.

Brak działań w ww. zakresie naruszało przepisy § 6 ust. 1 i § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.) w związku z art. 27 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych niepobranie lub niedochodzenie należności Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub innej jednostki sektora finansów publicznych albo pobranie lub dochodzenie tej należności w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Ponadto w toku kontroli stwierdzono brak czynności polegających na egzekwowaniu zaległych dochodów uzyskiwanych na podstawie art. 51b ustawy z dnia 12 marca 2009 r. o pomocy społecznej. Wymagalne należności z tytułu odpłatności za usługi świadczone w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi nie były egzekwowane przez Gminę oraz jednostki zewnętrzne, którym Gmina powierzyła realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w zakresie świadczenia usług w ośrodkach wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi.

Jednostki, którym na podstawie zawartych umów powierzono realizację zadań w zakresie świadczenia ww. usług przedłożyły dane dotyczące osób posiadających nieuregulowane, w terminie określonej w decyzji wystawionej przez MOPR, należności budżetowe z tytułu odpłatności za pobyt w ŚDS. Łączna kwota wymagalnych należności na koniec 2013 r. wynosiła 4.495,47 zł.

W przedłożonych w toku kontroli umów wynikało, iż nie było w nich zawartych skonkretyzowanych zapisów obligujących zewnętrzne jednostki do prowadzenia czynności mających na celu wyegzekwowanie zaległych dochodów budżetowych. Wobec powyższego uznano brak właściwego nadzoru Gminy nad realizacją powierzonych zewnętrznym jednostkom zadań z zakresu administracji rządowej dotyczących egzekwowania zaległych należności budżetowych.

3.4. W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

Sprawozdanie Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2013 r. zostało sporządzone zgodnie z danymi zawartymi w sprawozdaniach jednostkowych.

Ponadto wskazuje się następujący zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

- nadmierne pobranie dotacji w rozdziale 01095,
- nieprzekazanie do budżetu państwa należnych dochodów budżetowych,
- nieterminowe przekazywanie dochodów budżetowych,
- niedochodzenie należności budżetowych,
- brak czynności windykacyjnych na zaległe należności z rozdziału 85203.

Przyczyną stwierdzonych powyżej nieprawidłowości jest nieznamość, błędna interpretacja lub niestosowanie wyszczególnionych powyżej w treści wystąpienia pokontrolnego przepisów prawnych oraz brak skutecznego nadzoru kierownika jednostki kontrolowanej nad właściwą realizacją powierzonych zadań podległym pracownikom i jednostkom, którym zlecono realizację w zakresie zadań z zakresu administracji rządowej.

Skutkiem ujawnionych nieprawidłowości są błędy w realizacji zadań w zakresie objętym tematyką kontroli.

Za wskazane powyżej nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi: MZ – Prezydent Miasta Torunia, MF-K – Skarbnik Miasta Torunia oraz KJ – Dyrektor MOPR w Toruniu i Lidia Krzywdzińska – główny księgowy MOPR w Toruniu – na podstawie art. 53 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Do ustaleń kontroli zawartych w Projekcie wystąpienia pokontrolnego zgłoszone zostały w dniu 7 października 2014 r. następujące zastrzeżenia do kontroli w zakresie: terminowości przekazywania dochodów budżetowych oraz windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa.

- 1) Zgłoszone zastrzeżenia do Projektu wystąpienia pokontrolnego dotyczyły wykazania jako nieprawidłowość nieprzekazania w ustawowym terminie do budżetu państwa pobranych

dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej z rozdziału 85203 klasyfikacji budżetowej.

- 2) Wniesione zastrzeżenia do Projektu wystąpienia pokontrolnego dotyczyły wykazania, jako nieprawidłowość, braku czynności windykacyjnych w stosunku do zaległych należności budżetowych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz opłat za pobyt w Środowiskowych Domach Samopomocy.

Zarzuty zostały rozpatrzone i oddalone w całości.

W związku z powyższymi ocenami, uwagami i wnioskami zalecam Panu podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości, a w szczególności do:

- 1) prawidłowego ustalania i wypłacania kwot zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej z otrzymanej dotacji celowej,
- 1) właściwego ustalania i rozliczania wykonanych dochodów budżetu państwa związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej,
- 2) terminowego przekazywania pobranych dochodów budżetowych na rachunek dysponenta części budżetowej przekazującego dotację,
- 3) naliczania i odprowadzania, wraz z dochodami do budżetu państwa, odsetek w przypadku nieterminowo przekazywanych dochodów budżetowych,
- 4) odstąpienia do zaliczania zwrotów świadczeń społecznych z lat poprzednich jako wykonane dochody budżetowe z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej,
- 5) niezwłocznego rozliczenia kwoty 7.158,49 zł pobranej w maju ubiegłego roku z tytułu spłaty zadłużenia dłużnika alimentacyjnego,
- 6) zaliczania wpływów z tytułu zwrotu kosztów upomnienia, związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, na dochody budżetu państwa,
- 7) niezwłocznego wystawiania i przesyłania do właściwego organu egzekucyjnego tytułów wykonawczych na niezwrócone przez dłużników alimentacyjnych należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 8) podjęcia działań windykacyjnych w stosunku do zaległych dochodów budżetowych uzyskiwanych z tytułu odpłatności za usługi świadczone w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 9) zobowiązania Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Toruniu do:
 - niezwłocznego wystawienia i przesłania do właściwego organu egzekucyjnego zaległych tytułów wykonawczych na wymagalne należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego z poprzednich okresów świadczeniowych oraz przesłania organowi kontroli informacji w ww. zakresie.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej, a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oczekuję od Pana w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

.....
(podpis i pieczęć Wojewody)